BIATORBÁGY
VÁROS JEGYZŐJE
2051 Biatorbágy, Baross Gábor utca 2/A · Telefon: 06 23 310-174/142 mellék
Fax: 06 23 310-135 · E-mail: jegyzo@biatorbagy.hu · www.biatorbagy.hu

Tájékoztató az elektronikus ügyintézésről
Az elektronikusan végezhető közigazgatási hatósági eljárási cselekményekről szóló 18/2005.(12. 31.) Ör. számú rendelet hatályon kívül helyezéséről

I. Jogszabályi háttér

- 2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól
- 2009. évi LX. törvény az elektronikus közszolgáltatásról

  222/2009.(X. 14.) Korm. rendelet az elektronikus közszolgáltatásról és annak igénybevételéről

  223/2009.(X. 14.) Korm. rendelet az elektronikus közszolgáltatás működtetéséről

  224/2009.(X. 14.) Korm. rendelet az elektronikus közszolgáltatás biztonságáról

  225/2009.(X. 14.) Korm. rendelet a központi elektronikus szolgáltató rendszer igénybevevőinek azonosításáról és az azonosítási szolgáltatásról
- 2005. évi XC. törvény az elektronikus információszabadságról

II. Előzmények

2005. november 1-jén lépett hatályba az 1957. évi államigazgatási eljárásról szóló törvényt felváltó 2004. évi CXL. törvény (Ket.) a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól. Az új törvény megalkotását Uniós és hazai elvárások („közigazgatási reform"), az államszervezet és a gazdasági környezet időközbeni jelentős változásai valamint a technikai fejlődés is indokolta. A törvény alapvető céljaként tűzte ki az ügyfélbarát közigazgatás kialakítását, az ügyfelek eljárási terheinek könnyítését, ügyféli jogok érvényesülésének elősegítését, az egyszerűbb, gyorsabb, hatékonyabb közigazgatási eljárás megteremtését.

Ennek keretében és érdekében került törvényi szinten szabályozásra az elektronikus ügyintézés, amely az ügyfél információs önrendelkezési jogára építve teszi lehetővé az elektronikus közigazgatás szolgáltatásainak igénybe vételét.

A törvény ugyanakkor figyelemmel volt a közigazgatási szervek informatikai felkészültségének szintjére, a kormányzati informatika körében akkorra megvalósult és a jövőben megvalósítandó fejlesztésekre és ennek megfelelően alakította ki a jogszabályi környezetet.

A törvény által ekkor vált lehetővé az ügyfelek számára ún. ügyfélkapu létesítése ügyeik elektronikus úton, a kormányzati portálon keresztül történő intézése céljából. Az elektronikus ügyintézés lehetősége azonban csak a legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással rendelkező ügyfelek részére állt nyitva.

A Ket. hatályba lépésekor, az elektronikus ügyintézéssel kapcsolatban akként rendelkezett, hogy „Törvény, kormányrendelet, önkormányzati rendelet eltérő rendelkezése hiányában a hatóság a közigazgatási hatósági ügyeket elektronikus úton is intézi ", illetve „Ha törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati rendelet nem tiltja a hatósági ügyek intézésének vagy egyes eljárási cselekményeknek elektronikus formában történő elvégzését, elektronikus úton is történhet....". Tehát a törvény felhatalmazást adott egyes hatósági eljárások, és/vagy egyes eljárási cselekmények tekintetében az elektronikus ügyintézés jogszabály általi kizárására.

Fenti felhatalmazással élve Biatorbágy Város Képviselő-testülete – hasonlóan más önkormányzatokhoz rendeletet alkotott a elektronikus ügyintézéssel kapcsolatban (Biatorbágy Nagyközség Képviselő- testülete 18/2005.(12. 31.) Ör. számú rendelete az elektronikusan végezhető közigazgatási hatósági eljárási cselekményekről).

III. Jelenlegi szabályozás

A Ket.-et átfogóan módosító 2008. évi CXI. törvény (Ket. -novella) 2009. október 1-jén lépett hatályba. A módosító törvény **koncepcionálisan változtatott** a Ket. szabályain az elektronikus ügyintézés, ill. kapcsolattartás tekintetében. Ezen szemléletbeli változást a jogszabály szerkezetének módosítása is hangsúlyozza: a jogalkotó a X. fejezet (*Elektronikus ügyintézés és hatósági szolgáltatás)* jó részét hatályon kívül helyezte és a kapcsolattartást hangsúlyozva, azt a jogszabály elejére beszúrva (II/A fejezet) már nem is elektronikus ügyintézésről, mint kuriózumról esik szó, hanem lényegében az elektronikus kapcsolattartás általánosságáról és mint a kapcsolattartásnak a XXI. században immáron elvárható módjáról egy közigazgatási eljárásban.

II/A. Fejezet [1]

A kapcsolattartás általános szabályai

28/A. §

(1) A hatóság a) írásban
aa) postai úton,
ab) telefaxon,
ac) személyesen átadott irat útján,
ad) kézbesítési meghatalmazott útján,
ae) a hatóság kézbesítője útján, af) kézbesítési ügygondnok útján,
ag) hirdetményi úton vagy
ah) az e törvényben meghatározott módon elektronikus úton vagy
b) szóban
az e törvényben meghatározott feltételekkel tart kapcsolatot az ügyféllel.
(2) Az (1) bekezdést megfelelően alkalmazni kell az ügyfél és a hatóság, valamint a hatóságok egymással történő kapcsolattartására.
(3) Több igénybe vehető kapcsolattartási forma közül a hatóság a költségtakarékosság és a hatékonyság szempontjai alapján választ. Az első kapcsolatfelvétel alkalmával a hatóság felhívja az ügyfél figyelmét a kapcsolattartás lehetséges formáira, és tájékoztatást ad a kapcsolattartásra szolgáló elérhetőségéről, valamint a hatóság által nyújtott elektronikus tájékoztatás elérhetőségéről.
(4) Rövid szöveges üzenet útján, elektronikus levélben és telefonon is lehet tájékoztatást kérni és teljesíteni vagy jogszabályban meghatározott egyéb esetekben kapcsolatot tartani. A hatóság telefonon és elektronikus levélben előzetesen egyeztetheti az ügyféllel az egyes eljárási cselekmények elvégzésének időpontját.
(5) Ha a hatóságok közötti kapcsolattartás irattovábbítást nem igényel, a hatóságok elektronikus levélben vagy telefonon kötelesek egymással kapcsolatot tartani.
(6) Életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet esetén, valamint törvény rendelkezése alapján bármilyen módon tarthat kapcsolatot a hatóság és az ügyfél; a kapcsolattartás időpontját és módját az iratra fel kell jegyezni.
(7) Az ügyfélre vonatkozó kapcsolattartási szabályokat az eljárás egyéb résztvevőjére is alkalmazni kell.

Kapcsolattartás elektronikus úton

28/B. §

(1) Írásbeli a kapcsolattartás, ha
a) az ügyfél az iratot ügyfélkapun keresztül küldi meg a hatóságnak,
b) a hatóság az iratot a központi elektronikus szolgáltató rendszeren (a továbbiakban: központi rendszer) keresztül küldi meg az ügyfélnek vagy a hatóságnak.
(2) Ha törvény, eredeti jogalkotói hatáskörben kiadott kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben önkormányzati rendelet eltérően nem rendelkezik, az eljárás megindítására irányuló kérelmet benyújtó ügyfél jogosult elektronikus úton kapcsolatot tartani a hatósággal, kivéve, ha az az adott kapcsolattartás tekintetében nem értelmezhető.
(3) Az ügyfél köteles elektronikus úton kapcsolatot tartani a hatósággal, ha azt törvény az adott ügyben vagy eljárási cselekmény vonatkozásában előírja.

(4) Törvény eltérő rendelkezése hiányában nem alkalmazható elektronikus út a 20. § (6) bekezdése és a 24. § (1) bekezdése szerinti kérelem vonatkozásában, valamint a hatóság döntésének bírósági felülvizsgálatával kapcsolatos eljárásban.
(5) A hatóság elektronikus úton tartja a kapcsolatot az ügyféllel, ha az ügyfél azt igényli, továbbá ha az ügyfél a kérelmet elektronikus úton nyújtotta be, és az alkalmazandó kapcsolattartási formáról másként nem rendelkezett.
(6) Törvény vagy kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában, ha az ügyfél a számára elektronikus úton elküldött irat átvételét öt munkanapon belül nem igazolja vissza, a hatóság a továbbiakban más írásbeli formában tart az ügyféllel kapcsolatot.

Tájékoztatás

28/C. §

(1) Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, az ügyfél az e fejezetben meghatározott valamennyi kapcsolattartási formát használhatja tájékoztatáskérés céljából.
(2) A hatóság ugyanolyan formában köteles tájékoztatni az ügyfelet, mint amilyen formában az ügyfél a tájékoztatást kérte.
(3) Ha a tájékoztatás az ügy irataiban lévő adatra vonatkozik, és az ügyfél az ügy jellege szerinti és az eljáró hatóság által jogszabály alapján kezelhető adatokkal magát a tájékoztatás iránti kérelmében azonosította, a tájékoztatást nem lehet megtagadni.
(4) A hatóság a tájékoztatást nem köteles teljesíteni, ha az ügyfél a tájékoztatáskéréshez való jogát visszaélésszerűen gyakorolja. Visszaélésszerű a joggyakorlás különösen, ha a tájékoztatáskérést megelőző öt munkanapon belül az ügyféllel a hatóság döntést közölt, vagy olyan eljárási cselekményre került sor, amelyben az ügyfél részt vett.

[1] Beiktatta a 2008. évi CXI. törvény 17. § (1) bekezdése. Hatályos 2009.10.01.

A törvényhez fűzött miniszteri indoklás szerint az elmúlt évek tapasztalatai azt tükrözik, hogy a Ket.-nek az elektronikus eljárást lehetővé tévő rendelkezése - néhány kivételtől eltekintve - nem valósult meg a gyakorlatban. Ez egyrészről arra vezethető vissza, hogy az ágazati jogszabályok számos esetben éltek a Ket. által biztosított azon lehetőséggel, hogy az elektronikus eljárás lehetősége kizárható, másrészt a technikai feltételek még több hivatal esetén nem adottak az elektronikus eljáráshoz. A legfőbb gondot viszont az egyedi rendszerek kiépítésének magas költsége okozta az önkormányzatoknak, melyhez a feladatot delegáló törvényhozás nem kívánt forrásokat biztosítani.

A módosító törvény egyértelműen a hatóság és az ügyfél közötti elektronikus kommunikáció általánossá válása mellett foglal állást, a korábbi szabályozáshoz képest azonban ezt egyszerűbb és költségkímélőbb módon szabályozza. A korábbi szabályozás azt várta el a hatóságoktól, hogy amellett, hogy a központi rendszerhez csatlakoznak és ügyfél- vagy hivatali kaput nyitnak, legyenek képesek elektronikus aláírással ellátott dokumentumok fogadására és a küldő viszontazonosítására. **A módosító törvény az elektronikus kapcsolattartást teljes mértékben a központi rendszerre szabja.** Az ügyfél továbbra is jogosult fokozott biztonságú aláírással ellátott elektronikus dokumentumot küldeni, ezt azonban a jövőben nem közvetlenül a hatóságnak küldi, hanem a központi rendszernek, amely az azonosítást elvégzi és az iratot a hatóságnak továbbítja. A hatóságoknak csupán hivatali kapuval kell rendelkezniük ahhoz, hogy elektronikus úton tudjanak ügyet intézni, míg az ügyfelek megőrzik az ügyfélkapus és az elektronikus aláírással ellátott elektronikus dokumentum közötti választási lehetőségüket.

A központi elektronikus szolgáltató rendszer tehát mind az ügyfelek, mind a hatóságok részére, ügyfélkapu, illetve hivatali kapu létesítése által teszi lehetővé a törvénynek megfelelő elektronikus kapcsolattartást, a biztonságos csatornán keresztüli, naplózott, igazolt és bizonyító erejű dokumentumváltást – minősített elektronikus aláírás hiányában is -, illetve biztosítja ennek technikai feltételeit.

A Ket. új 28/B.§-a értelmében ugyanis elektronikus kapcsolattartás esetén írásbeli kapcsolattartásnak kizárólag az ügyfélkapun, illetve a központi elektronikus szolgáltató rendszeren keresztül küldött irat minősül.

Az ügyfél a kapcsolattartás elektronikus módját választása szerint jogosult igénybe venni, azonban törvény eltérő rendelkezése hiányában nem köteles a hatósággal elektronikus úton kapcsolatot tartani.

Az e-közigazgatás széles körű megvalósításának célzatával került megalkotásra az elektronikus közszolgáltatásról szóló 2009. évi LX. törvény, amely a Ket-et módosító törvénnyel összhangban –néhány rendelkezés kivételével – 2009. október 1-jén lépett hatályba, és amely akként rendelkezik a 6.§ (1) bekezdésében, hogy „ha törvény vagy Korm. rendelet eltérően nem rendelkezik, a közigazgatási hatóságok kötelesek a hatósági eljárásokban az elektronikus kapcsolattartást és az e törvény hatálya alá tartozó más szolgáltatásaikat a központi rendszer útján az e törvényben meghatározott módon megvalósítani, illetve hozzáférhetővé tenni."

A törvény közigazgatási hatóság alatt a Ket-ben közigazgatási hatóságként meghatározott szerveket és személyeket érti. A törvény 6.§ (4) bekezdése értelmében a csatlakozásra kötelezett szervezetek kötelesek hivatali kaput létesíteni. Az előírásoknak megfelelően Biatorbágy Város Polgármesteri Hivatala is létrehozta hivatali kapuját.

Az arra kötelezett szervezetek számára a központi rendszerhez történő csatlakozás és a központi rendszer alapszolgáltatásainak igénybe vétele ingyenes.

A jogszabályi környezet változásai miatt rendeletünk már nem hatályosul, így a fentiek alapján formálisan is javaslom az elektronikusan végezhető közigazgatási hatósági eljárási cselekményekről szóló 18/2005.(12. 31.) Ör. számú rendelet hatályon kívül helyezését.

Biatorbágy, 2010. február 11.

Tisztelettel

.....

Makranczi László
jegyző

Rendelettervezet

Biatorbágy Város Képviselő-testülete
.../ 2010. (...) Ör. sz.
rendelete

Az elektronikusan végezhető közigazgatási hatósági eljárási cselekményekről szóló 18/2005.(12. 31.) Ör. számú rendelet hatályon kívül helyezéséről

1.§ Biatorbágy Város Képviselő-testülete a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 16. § (1), bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az elektronikusan végezhető közigazgatási hatósági eljárási cselekményekről szóló 18/2005.(12. 31.) Ör. számú rendeletét hatályon kívül helyezi.

2.§ Jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba és az azt követő napon hatályát veszti.

Dr. Palovics Lajos
polgármester

Makranczi László
jegyző